APKLAUSOS APIE GALIMAS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO SRITIS MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE REZULTATAI

Molėtų rajono savivaldybės Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius, vykdydamas Molėtų rajono savivaldybės 2017–2020 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (1.1. priemonė) ir siekdamas nustatyti gyventojų nuomonę apie savivaldybės veiklos sritis, kuriose yra didelė tikimybė pasireikšti korupcijai, savivaldybės interneto svetainėje atliko anoniminę gyventojų apklausą. Buvo pateikta 14 klausimų su atsakymų variantais. Tyrimas vyko nuo 2018-12-05 iki 2019-01-05. Tyrime dalyvavo 40 respondentų. Atsakiusių į įvairius klausimus skaičius svyruoja nuo 9 iki 28. 12 anketų pažymėtas tik vienas 14 klausimas, nurodant vieną įmonę.

Pateikiant atsakymų variantus buvo sudaryta galimybė pasirinkti kelis atsakymus, todėl bendras atsakymų į klausimą skaičius didesnis, nei respondentų skaičius, o procentinė išraiška atspindi dažnesnį vieno ar kito atsakymo pasirinkimą.

1. Ar Molėtų rajone yra korupcijos apraiškų?	
Atsakė: 28	
Pasitaiko pavienių atvejų privačiose įmonėse (4)	14.3 %
Pasitaiko pavienių atvejų valstybės įstaigose (12)	42.9 %
Pasitaiko pavienių atvejų Savivaldybėje ir jos padaliniuose (14)	50 %
Korupcija įsigalėjusi visose viešojo administravimo srityse (6)	21.4 %
Korupcija įsigalėjusi visame privačiame versle (6)	21.4 %
Korupcijos rajone nėra (1)	3.6 %

2. Kokios priežastys leidžia plisti korupcijai?	
Atsakė: 28	
Visuomenės aktyvumo stoka užkertant kelią korupcijai (7)	25 %
Per maži pareigūnų, biudžetinių įstaigų ir valstybės tarnautojų atlyginimai (4)	14.3 %
Per daug biurokratizuotos viešosios paslaugos (8)	28.6 %
Per didelės pareigūnų ir valstybės tarnautojų galios (13)	46.4 %
Korupcijos faktus sunku įrodyti, netobuli teisės aktai (8)	28.6 %
Kita (įrašykite) (0)	0 %

3. Kam tenka atsakomybė dėl korupcijos paplitimo?	
Atsakė: 27	
Visiems rajono gyventojams (12)	44.4 %
Pareigūnams ir valstybės tarnautojams (13)	48.1 %
Biudžetinių įstaigų darbuotojams (10)	37 %
Verslininkams (4)	14.8 %
Teisėsaugos institucijoms (11)	40.7 %
Politikams (12)	44.4 %

4. Kur daugiausiai korupcijos apraiškų?	
Atsakė: 28	
Teismuose (3)	10.7 %
Policijoje (2)	7.1 %
Medicinos įstaigose (14)	50 %
Savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose (18)	64.3 %
Savivaldybės įmonėse (7)	25 %
Žemėtvarkos įstaigose (13)	46.4 %
Mokesčių inspekcijoje (1)	3.6 %
Švietimo ir ugdymo įstaigose (5)	17.9 %
Žiniasklaidoje (4)	14.3 %
Versle (5)	17.9 %

5. Iš kur sužinojote apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį?	
Atsakė: 27	
Spaudos (6)	22.2 %
Radijo ir televizijos (6)	22.2 %
Savivaldybės interneto svetainės (4)	14.8 %
Draugų ir pažįstamų (3)	11.1 %
Nežinote, kur pranešti (11)	40.7 %

6. Ar praneštumėte apie korupcijos atvejį?	
Atsakė: 28	
Būtinai praneščiau (11)	39.3 %
Nepraneščiau (6)	21.4 %
Ko gero praneščiau (9)	32.1 %
Man nerūpi (2)	7.1 %

7. Ar liudytumėte teisme prieš korumpuotą asmenį?	
Atsakė: 28	
Liudyčiau (8)	28.6 %
Neliudyčiau (5)	17.9 %
Galbūt liudyčiau (15)	53.6 %

8. Ar teko neoficialiai mokėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, politikui, verslininkui?	
Atsakė: 27	
Pareigūnui (4)	14.8 %
Valstybės tarnautojui (7)	25.9 %
Politikui (0)	0 %
Verslininkui (1)	3.7 %
Neteko niekam mokėti neoficialiai (17)	63 %

9. Kokio lygio asmeniui teko mokėti neoficialiai, duoti dovanų, atsiskaityti už paslaugas? (jei ne - klausimą praleiskite)	
Atsakė: 9	
Vadovui (3)	33.3 %
Pavaduotojui (1)	11.1 %
Padalinio vadovui (2)	22.2 %
Eiliniam pareigūnui ar tarnautojui (5)	55.6 %
Politikui (0)	0 %

10.Kokiomis aplinkybėmis nutarėte neoficialiai atsilyginti? (jei tokio atvejo nebuvo - klausimą praleiskite)	
Atsakė: 15	
Savo iniciatyva (4)	26.7 %
Gavote netiesioginę užuominą (4)	26.7 %
Buvote tiesiai paprašyti (0)	0 %
Girdėjote iš kitų, jog reikia (9)	60 %

11.Ar neoficialus mokėjimas padėjo išspręsti problemą?	
Atsakė: 9	
Visiškai išsprendė (6)	66.7 %
Iš dalies išsprendė (3)	33.3 %
Visiškai nepadėjo (0)	0 %

12.Ar ateityje neoficialiai mokėtumėte?	
Atsakė: 26	
Tikrai mokėčiau (2)	7.7 %
Tikrai nemokėčiau (10)	38.5 %
Sunku pasakyti (14)	53.8 %

13.Jūsų nuomone, kuriuose savivaldybės padaliniuose labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas?	
Atsakė: 24	
Architektūros ir teritorijų planavimo skyriuje (10)	41.7 %
Bendrajame skyriuje (1)	4.2 %
Buhalterinės apskaitos skyriuje (1)	4.2 %
Centralizuotame vidaus audito skyriuje (1)	4.2 %
Finansų skyriuje (1)	4.2 %
Kultūros ir švietimo skyriuje (8)	33.3 %
Socialinės paramos skyriuje (4)	16.7 %
Statybos ir žemės ūkio skyriuje (12)	50 %
Strateginio planavimo ir investicijų skyriuje (2)	8.3 %
Teisės ir Civilinės metrikacijos skyriuje (1)	4.2 %
Turto skyriuje (3)	12.5 %
Viešųjų pirkimų skyriuje (9)	37.5 %
Viešųjų ryšių ir informatikos skyriuje (2)	8.3 %
Seniūnijose (4)	16.7 %
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje (0)	0 %
Savivaldybės taryboje (5)	20.8 %

14.Jūsų nuomone, kuriose savivaldybės įstaigose ir įmonėse labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas?	
Atsakė: 36	
Alantos senelių namuose (1)	2.8 %
Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namuose (0)	0 %
Kijėlių ugdymo centre (0)	0 %
Socialinės paramos centre (0)	0 %
Molėtų kultūros centre (0)	0 %
Molėtų krašto muziejuje (0)	0 %
Viešojoje bibliotekoje (3)	8.3 %
Turizmo ir verslo informacijos centre (0)	0 %
Menų mokykloje (0)	0 %
Kūno kultūros ir sporto centre (1)	2.8 %
Mokyklose (2)	5.6 %
Vaikų darželiuose (5)	13.9 %
Greitosios medicinos pagalbos centre (1)	2.8 %
Ligoninėje (14)	38.9 %
Pirminės sveikatos priežiūros centre (13)	36.1 %
UAB Molėtų autobusų parke (0)	0 %
UAB "Molėtų šiluma" (2)	5.6 %
UAB "Molėtų švara" (14)	38.9 %
UAB "Molėtų vanduo" (3)	8.3 %
Ugniagesių tarnyboje (0)	0 %

Tekstiniai klausimų atsakymai: 15. Jūsų pasiūlymas korupcijos prevencijos komisijai (Apklausa - Korupcijos apraiškų galimybės Molėtų rajone 2018)
627. tirti
629. Skirti kur yra “galima” korupcija ir piknaudziavimas nuo kas kart vykstancios, pavyzdziui, pareigunu masinose.
634. Kiekvieną viešąjį pirkimą, kiekvieną skyrių vadovą nuosekliai patikrinti. Patikrinti giminystės ryšius, vietinių statybų įmonių vadovus. Yra daug „viešų paslapčių” Molėtuose ir rajone, tereikia noro valio ir ryžto tam išspręsti, arba ateis laikas ir kitais būdais tai pradės kilti į viešumą
638. Atlikti finansinį auditą šioje korumpuotoje įstaigoje
639. finansinio audito atlikimas
754. -
893. Korupcija yra piknaudžavimas patikėta galia, tai jūsų konservatoriai.
894. Dirbti
948. Korumpuoti TSKD Molėtuose
Atgal

Apibendrinimas

Vertindami korupcijos apraiškų sistemiškumą valstybiniame, savivaldos ir privačiame sektoriuose, 21,4 % respondentų mano, jog korupcija įsigalėjusi visame viešajame sektoriuje, 21,4 % - visame privačiame versle. Pavienių atvejų apraiškas Savivaldybėje ir jos padaliniuose nurodo 50 %, valstybinėse įstaigose 42.9%. 3.6 % atsakė, jog korupcijos Molėtų rajone nėra, 14,3% mano, jog pavienių atvejų pasitaiko ir privačiose įmonėse .

Pagal paplitimą ir kiekį didelė dalis respondentų mano, jog korupcija aptinkama visose viešojo administravimo ir su viešomis paslaugomis susijusiose srityse, o daugiausiai jos apraiškų, manoma, yra Savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose 64.3%, medicinos įstaigose 50% ir žemėtvarkos įstaigose 46,4%. Pagrindinėmis priežastimis laikomos per didelės pareigūnų ir valstybės

tarnautojų galios (46.4%), biurokratizuotos viešosios paslaugos (28.6%), netobuli teisės aktai (28.6 %), visuomenės aktyvumo stoka (25%). Respondentų manymu, didžiausia atsakomybė dėl korupcijos paplitimo tenka pareigūnams ir valstybės tarnautojams (48.1%), teisėsaugos institucijoms (47%), visiems rajono gyventojams (44.4%), politikams (44,4%).

Apklausos dalyviai nurodė, jog pagrindinę informaciją apie galimybę veikti prieš korumpuotus asmenis, gauna iš radijo ir televizijos (22.23 %), spaudos (22.2 %). Savivaldybės interneto svetainę nurodė 14,8 %, o 40,7% nežino, kur ir kam galėtų pranešti apie korupciją. Auga gyventojų nusiteikimas priešintis korupcijai - praneštų apie korupcijos atvejį 39,3 % (2015 m. - 25,4 %) abejojančių – 32.1 %, nepraneštų 21.4% . 28,6 % liudytų teisme, 53,6% dėl to neapsisprendę, o 17,9 % pasisakė, jog teisme neliudytų.

Ženkliai mažėja respondentų, teigiančių, jog teko neoficialiai atsilyginti valstybės tarnautojui 23,9 % (2015 m – 47,6 %), 14,8% - pareigūnui. Didėja dalis teigiančių, jog neoficialiai niekam nemokėję 63% (2015 m. – 49,2%).

26,7 % davusių kyšį nurodė, jog gavo netiesioginę užuominą (mažėja, 2015 – 58,1%), 60 % buvo girdėję iš kitų, jog atsilyginti reikia (didėja, 2015 – 48,4%), niekas nebuvo tiesiai paprašytas (2015 m. - 24,1 %), daugėja veikusių savo iniciatyva - 26,7 % (2015 m. – 9,7 %).

Dauguma atvejų neoficialus atsilyginimas padėjo visiškai (66,7 %), arba iš dalies (33,3 %) išspręsti problemas, tačiau tik 7,7% respondentų pasiryžę ir kitą kartą neoficialiai atsilyginti.

Apklausos dalyviai mano, jog iš Savivaldybės padalinių didžiausia korupcijos apraiškų grėsmė yra tuose, kurie susiję su leidimų išdavimu statyboms, jų priežiūra, tiesiogine investicine veikla: Statybos ir žemės ūkio 50% (didėja, 2015 m. – 35,8 %), Architektūros ir teritorijų planavimo 41,7% (mažėja, 2015 m. – 49,1 %), Viešųjų pirkimų 37,5 % (didėja, 2015 m. – 30,2%), Kultūros ir švietimo skyriuje 33,3%. Ženkliai mažėja seniūnijose nurodoma dalis 16,7 % (2015 m. – 45,3 %).

Iš savivaldybės įstaigų ir įmonių, respondentų nuomone, didžiausia korupcijos apraiškų galimybė, nors ir mažėja, išlieka sveikatos priežiūros įstaigose: ligoninei tenka 38,9% (2015 m. - 64,3%), Pirminės sveikatos priežiūros centrui – 36,1% (2015 m. – 51,8%). Ženkli dalis respondentų paminėjo UAB „Molėtų švara“ 38,9% (didėja, 2015 - 26,8%).

Kadangi 63% respondentų nurodė patys nesusidūrę su korupcijos apraiškomis, apklausos rezultatai gali būti vertinami, kaip bendrosios gyventojų nuomonės tendencijos, veikiamos įvairių informacijos šaltinių, nebūtinai asmeninės patirties.

Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius